

KS Folkevalgtprogram 2023-2027

Siv Storbekk og Gjertrud Strand Sanderød

KS Folkevalgtprogram 2023-2027

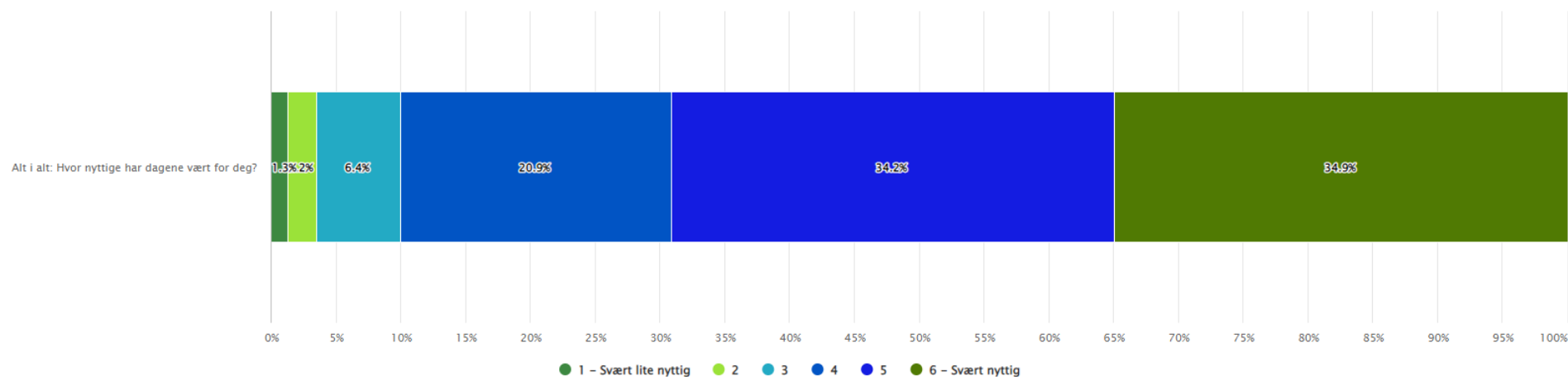
- Formålet med KS Folkevalgtprogram er å bidra til et velfungerende lokaldemokrati med høy tillit.
- KS Folkevalgtprogram skal:
  - Gi motivasjon og trygghet i rollen som folkevalgt for å løse samfunnsutfordringer og skape nye muligheter
  - Videreutvikle samspillet mellom de folkevalgte, med administrasjonen og innbyggerne

Why change a winning formula?

- 94 % av målgruppen (kommuner, fylkeskommuner og bydelsutvalg i Oslo) bruker KS Folkevalgtprogram
- De aller fleste er fornøyd

Alt i alt: Hvor nyttige har dagene vært for deg?

Nytt denne gangen:

- Tydeligere budskap og færre temaer
- Mer dialog, mindre enveis
- Kommunedirektøren og dennes ledergruppe en del av målgruppa
- Opplæring av prosessveiledere
- Oppfordre til å bruke alle 4 dager

KS FOLKEVALGTPROGRAM

AKTIVITETER

Basisprogram

2 dager i
kommunestyret/fylkestinget
/bydelsutvalget

Ny agenda for kommuneplanens
samfunnsdel

Temadager

Ny i kommunestyret
E-læring for nye folkevalgte

De obligatoriske rådene
Faglig og metodisk opplegg

Ordførerprogram
sammen med kommunedirektørene

FAGLIGE RESSURSER

Boka Tillit

Filmer

Powerpoint & metodikk

Artikler på ks.no

Podcast

Webinarer

Basisdagene:

Hva innebærer det å være folkevalgt?

Samspillet de folkevalgte imellom

Samspillet med administrasjonen

Samspillet med innbyggerne

Økt 1: Hva innebærer det å være folkevalgt?

- Vervet som folkevalgt
- Roller og rolleforståelse
- Ordførerens rolle
- Organisering av det politiske arbeidet
- Plan og budsjett som verktøy for å få gjennomført ønsket politikk
- Legge til rette for en diskusjon om hvordan kommunestyret skal arbeide i denne perioden.

Økt 2: Samspillet de folkevalgte imellom

- Kjøreregler i formannskapsmodellen/ parlamentarisk modell
- Hva påvirker kulturen i kommunestyret?
- Hvilken kultur som skal gjelde hos oss?

Økt 3: Samspillet med administrasjonen

- Dialog mellom politikk og administrasjon om:
  - Roller
  - Forventningsavklaring
  - Samhandling mellom politikk og administrasjon
  - Delegering
- Folkevalgtes arbeidsgiveransvar, herunder ansvar for kommunedirektøren
- Hvordan kan kommunestyret og kommunedirektør samarbeide?

Økt 4: Samspillet med innbyggerne

- Hvorfor er innbyggermedvirkning viktig?
- Vise eksempler på innbyggermedvirkning
- Vise på hvilke måter kommunestyrerepresentantene kan ta en aktiv rolle

Praktisk

- Fire dager i løpet av perioden
  - ...men ta kontakt med regionkontoret om dere ønsker flere!
- Formøtet er viktig
  - Praktiske forhold; tid & sted, lokaler, teknikk, bevertning
  - Hvem deltar?
  - Faglig innhold
  - Kommunens egne bidrag

Erfaringsdeling:

- Hvilken rolle har dere når kommunen har brukt KS Folkevalgprogram?
- Hva er gode grep dere (kommunen) kan gjøre for å få godt utbytte hos folkevalgte og administrasjon?

KS FOLKEVALGTPROGRAM

AKTIVITETER

Basisprogram

2 dager i kommunestyret

Ny agenda for kommuneplanens
samfunnsdel

Temadager

Ny i kommunestyret
E-læring for nye folkevalgte

De obligatoriske rådene
Faglig og metodisk opplegg

Ordførerprogram
sammen med kommunedirektørene

TEMADAGER – mulige temaer

Samfunnsutvikling

Etikk og habilitet

Kommuneøkonomi

Plan og planarbeid

Samspill politikk og
administrasjon vol 2

Innbyggermedvirkning

Her kommer mer

Opplegg for rådene

- Program og innhold som kommunene og fylkeskommunene kan ta i bruk
- Materiale skal være på plass før sommeren på ks.no

Ordførere og kommunedirektørprogram

- Fokus på:
  - Ordførerrollen
  - Arbeidsfordeling ordførere/kommunedirektør
  - Møteledelse og annet praktisk
- Bygge ordførerfellesskap
- Gjensidig erfaringsdeling og refleksjon
- Tilbud fra KS' regionkontorer

Målsetting:

Utvikle en arena som anerkjennes av ordførerne, som gir læring og som er relevant for utvikling av ordførerrollen.

Ordfører og kommunedirektørene

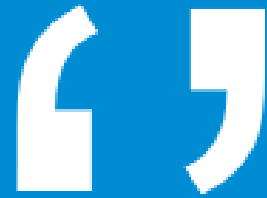
- Praktisk arbeidsfordeling mellom ordfører og kommunedirektør
- Hva gjør vi om forholdet skranter?
- Hvordan kan ordføreren ta opp saker?
- Ekstraøkt på praktisk møteledelse

Ny agenda for kommuneplanens samfunnsdel

- Eget spor i KS Folkevalgprogram
- 12 deltakerkommuner
- Styrket politisk eierskap til kommuneplanens samfunnsdel
- Prosessmål: Vedtak av samfunnsdelen i løpet av kommunestyrets første år.

Programmet er veldig lagt opp for
middelaldrene mennesker, som gjør at
unge folkevalgte faller ut og det blir brukt
mange vanskelige ord og uttrykt og
forkortelser som ikke blir forklart

Digital læring for nye folkevalgte

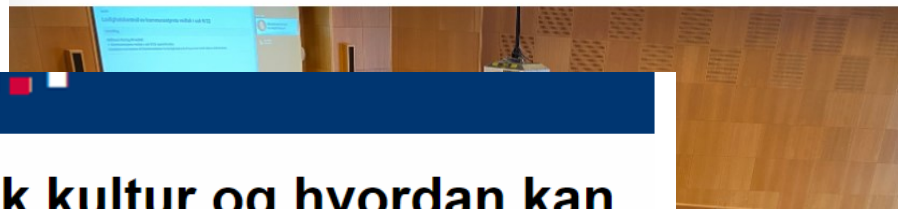
- Målgruppe: Folkevalgte i kommunestyre, fylkesting og bydelsutvalg, som er inne i sin første periode.
- Åpent kurs på kslaring.no
- Supplement til partiskoleringene
- «Gi motivasjon og trygghet»
- Vi har lagt vekt på:
  - Lett tilgjengelig & klart språk
  - Praktisk tilnærming
  - Det viktigste du må vite for å komme igang

Seks moduler:

1. Hvordan foregår møtene?
2. Hvordan blir livet som folkevalgt?
3. Hva må jeg vite om kommunal sektor?
4. Hvordan styres en kommune?
5. Hva må jeg vite om plan og plansystem?
6. Kommuneøkonomi og budsjettarbeid

NY I KOMMUNESTYRET

Hva bør jeg vite før jeg går på mitt første kommunestyremøte?

Hva skaper en god politisk kultur og hvordan kan jeg bidra?

Hva er politisk kultur?

Ingen kommuner er regulert av lov. Kommunen er valgt av kommuner/fylker og fylker av både bevisst og

Tenk over

Hvor går din grense og hva kan du tillate deg å si om andre?

ke prosesser blir

Hvordan vet jeg om jeg er inhabil?

Hvis du er inhabil, eller lurer på om du er inhabil tid før møtet.

Det er kommunestyret som avgjør om du er inhabil

Test deg selv

Nå kan du sjekke hva du har lært i denne modulen!

Start

Hvordan leser jeg politiske saker?

Det finnes ingen fasit på hvordan du skal lese et saksfremlegg, det vil også variere fra sak til sak. Likevel finnes det noen elementer/deler ved en sak som er viktig å lese. Det viktigste er at du får en viss oversikt over hva saken dreier seg om, hvilke vurderinger som har blitt gjort og hva som ligger som forslag til vedtak. Kanskje saken er behandlet i andre organer tidligere? Og har noen av de lovpålaete rådene uttalt seg i saken? Det kan

1

Kommunestyremøtet

2

Livet som folkevalgt

3

Kommunal sektor

4

Flis 4

5

Arbeid med planer

Erfaringsdeling

- Hvilke aktiviteter har dere for de folkevalgte etter valget?
- Er det noen av tilbudene KS har presentert som dere tror kan være nyttige for dere?

Takk for oss!

